
Plenarhandling

B9-0436/2022

3.10.2022

FÖRSLAG TILL RESOLUTION

till följd av ett uttalande av vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik

i enlighet med artikel 132.2 i arbetsordningen

om Mahsa Aminis död och förtrycket av demonstranter för kvinnors rättigheter i Iran
(2022/2849(RSP))

Ernest Urtasun, Bronis Ropé, Kira Marie Peter-Hansen, Anna Cavazzini, Hannah Neumann, Jordi Solé, Francisco Guerreiro, Alice Kuhnke, Pär Holmgren, Jakob G. Dalunde, Tineke Strik, Mounir Satouri, Ignazio Corrao, Rosa D'Amato, Saskia Briemont, Tilly Metz, Yannick Jadot, Sylwia Spurek
för Verts/ALE-gruppen

Europaparlamentets resolution om Mahsa Aminis död och förtrycket av demonstranter för kvinnors rättigheter i Iran (2022/2849(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om Iran,
- med beaktande av uttalandet av den 25 september 2022 från den höga representanten på Europeiska unionens vägnar och uttalandet av den 19 september 2022 från Europeiska utrikestjänstens talesperson om Mahsa Aminis död,
- med beaktande av EU:s riktlinjer av den 8 december 2008 om våld mot kvinnor och kampen mot alla former av diskriminering av kvinnor,
- med beaktande av att Sacharovpriset för tankefrihet 2012 tilldelades iranierna Nasrin Sotoudeh och Jafar Panahi,
- med beaktande av uttalandet av den 22 september 2022 från FN:s särskilda rapportör om människorättssituationen i Islamiska republiken Iran med krav på ansvarsskyldighet för Mahsa Aminis död och ett slut på våldet mot kvinnor,
- med beaktande av den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter,
- med beaktande av den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna,
- med beaktande av artikel 132.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
  - A. Den 13 september 2022 greps den iransk-kurdiska kvinnan Jina Mahsa Amini i Teheran av Irans ”sedlighetspolis”. Enligt ögonvittnen tvingade ”sedlighetspolisen” in Jina Mahsa Amini i en polisbil och misshandlade henne under hennes förflyttning till Vozarahäktet i Teheran. Inom några timmar efter att Jina Mahsa Amini greps föll hon i koma och flyttades från Vozarahäktet till Kasrasjukhuset i Teheran, där hon avled den 16 september 2022.
  - B. Trots löften från Irans president, Ebrahim Raisi, och många tjänstemän har myndigheterna hittills inte tillsatt en transparent utredning av ett oberoende organ när det gäller omständigheterna kring Jina Mahsa Aminis död. Iranska tjänstemän har upprepade gånger förnekat ansvaret för Jina Mahsa Aminis död, undanhållit centrala bevis och hotat hennes familj och andra som ifrågasätter den officiella berättelsen och kräver rättvisa. Myndigheterna har också vägrat att låta Jina Mahsa Aminis familj se hennes fullständiga patientjournal och obduktionsrapport.
  - C. Efter Jina Mahsa Aminis död startade protester i hennes hemstad Saqqez i provinsen Kurdistan som har spridits över landet till nästan alla Irans 31 provinser. Protesterna sattes igång av kvinnor som utkrävde ansvar för Jina Mahsa Aminis död och krävde ett slut på våldet mot och diskrimineringen av kvinnor i Iran, särskilt i form av slöjtvånget.

Kvinnornas protester har väckt solidaritet bland männen, vilket utlöste en reform- och proteströrelse i hela Iran med målet att bryta det rådande status quo och de iranska myndigheternas repressiva politik.

- D. De iranska säkerhetsstyrkorna, som enligt Amnesty International omfattar agenter från revolutionsgardet, paramilitära basistyrkor och civilklädda säkerhetstjänstemän, har våldsamt slagit ner protester i hela landet för att undertrycka oliktkänkande. De iranska säkerhetsstyrkor har på ett olagligt och avsiktligt sätt avfyrat skarp ammunition, förbjudet fågelhagel och andra metallkulor direkt mot demonstranterna, och har även tagit till tårgas, vattenkanoner och misshandel med batonger för att skingra demonstranter. Enligt människorättsgrupper har minst 76 demonstranter och andra som befunnit sig på plats dödats, men de faktiska dödssiffrorna kan vara mycket högre. Hundratals människor har skadats. Iransk säkerhetspersonal har gripit hundratals demonstranter, aktivister och journalister, bland annat Niloofar Hamedi, den journalist som var först med att rapportera om Jina Mahsa Aminis gripande och sjukhusvistelse.
- E. Sedan den 16 september har de iranska myndigheterna stängt det mobila internet, stoppat internettjänster och spärrat plattformar för sociala medier som svar på gatuprotesterna efter Jina Mahsa Aminis död i Saqqez i provinsen Kurdistan. Det har rapporterats om blockeringar av sms-meddelanden som innehåller orden ”Mahsa Amini” på farsi.
- F. Iran är ett av de länder i regionen Mellanöstern och Nordafrika som ofta stänger internet, och landet har en lång historia av att stänga av internetillgången under oroligheter för att tysta oliktkänkande och slå till mot protester. 2021 stod de iranska myndigheterna för 5 av de 23 stängningar som dokumenterades i regionen.
- G. Enligt Irans islamiska strafflag kan kvinnor som blir sedda offentligt utan huvudduk bestraffas med fängelse, spöstraff eller böter. Lagen är tillämplig på flickor så unga som nio år. Kvinnor och flickor i Iran stoppas rutinemässigt på gatan av ”sedlighetspolisen”, som utsätter dem för förolämpningar och hotelser.
- H. Det godtyckliga gripandet av Jina Mahsa Amini och hennes död i häktet har inträffat i en tid då polisen, paramilitära styrkor och medborgargarden i Iran i ökande omfattning trakasserar och utövar våld mot kvinnor och flickor, alltsedan Ebrahim Raisis regering tillträdde i augusti 2021.
- I. Många kvinnliga människorättsförsvarare har gripits, dömts och fängslats under de senaste åren på grund av sitt långvariga fredliga arbete för att främja kvinnors mänskliga rättigheter.
- J. Mordet på Jina Mahsa Amini illustrerar den pågående människorättskrisen i Iran, som vidmakthålls genom den iranska regeringens och dess säkerhetsapparats systematiska straffrihet, som har möjliggjort omfattande tortyr samt utomrättsliga avrättningar och annat olagligt dödande.
- K. I sitt uttalande av den 25 september 2022 fördömde vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, Josep Borrell, mordet på Jina Mahsa Amini och de iranska säkerhetsstyrkornas övervåld och tillkännagav att EU skulle överväga alla alternativ som står till förfogande inför

nästa möte i rådet (utrikes frågor) i fråga om mordet på Jina Mahsa Amini och det sätt på vilket de iranska säkerhetsstyrkorna har reagerat på de efterföljande demonstrationerna.

- L. EU har vidtagit restriktiva åtgärder med anledning av kränkningar av de mänskliga rättigheterna, däribland frysning av tillgångar och visumförbud för personer och enheter som gjort sig skyldiga till grova kränkningar av de mänskliga rättigheterna, och ett förbud mot export till Iran av utrustning som kan användas för internt förtryck och utrustning för övervakning av telekommunikationer. Dessa åtgärder kvarstår och uppdateras regelbundet. Vid den senaste uppdateringen den 11 april 2022 förlängdes de till och med den 13 april 2023.
1. Europaparlamentet fördömer i starkast möjliga ordalag det våldsamma gripandet, kränkningen och misshandeln av Jina Mahsa Zhina Amini av Irans ”sedlighetspolis”, för att de ansåg att hon inte hade följt Irans strikta regler om klädedräkt för kvinnor genom att bära en ”olämplig hijab”, vilket ledde till hennes död.
  2. Europaparlamentet fördömer att de iranska myndigheterna, trots löftena från president Raisi och regeringstjänstemän, hittills har underlåtit att ordentligt utreda omständigheterna kring Jina Mahsa Aminis död i häktet och i stället upprepade gånger har vägrat ta ansvar för mordet på henne, dolt centrala bevis och hotat hennes familj. De iranska myndigheterna uppmanas eftertryckligen att inleda en oberoende, opartisk och effektiv utredning av omständigheterna kring Jina Mahsa Aminis död och att ställa de ansvariga för hennes död till svars i en rättvis rättegång.
  3. Europaparlamentet uttrycker sin fulla solidaritet med kvinnor i Iran och den fredliga protesterörelse som i hela landet höjer sin röst mot det systematiska förtrycket av kvinnor och alla olikvärdiga och en regering som brutalt kväver allt politiskt motstånd och diskriminerar kurder och andra etniska grupper samt religiösa minoriteter. Parlamentet anser att protesterna är ett uttryck för ett djupt missnöje inom det iranska folket med en djupt korruperad regering och en våldsam, teokratisk och sluten stat.
  4. Europaparlamentet fördömer skarpt den iranska polisens och säkerhetsstyrkornas obehöriga och oproportionerliga användning av våld mot demonstranter, som lett till att dussintals människor dödat och hundratals skadats. Parlamentet är bestört över mordet på Hadis Najafi, en tjugoårig kvinna som sköts sex gånger av säkerhetsstyrkorna under en protest i staden Karaj.
  5. Europaparlamentet uppmanar kraftfullt den iranska regeringen att omedelbart upphöra med de våldsamma tillslagen mot protesterna och att inleda oberoende utredningar av dödandet av demonstranter. Parlamentet uppmanar att rätten till fredliga sammankomster stadgas i artikel 21 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, som Iran är part i.
  6. Europaparlamentet kräver att de iranska myndigheterna omedelbart och ovillkorligt friger, och drar tillbaka alla anklagelser mot, alla som fängslats enbart för att fredligt ha utövat sin rätt till yttrandefrihet, föreningsfrihet och frihet att delta i fredliga sammankomster i samband med protesterna. Parlamentet uppmanar de iranska myndigheterna att omedelbart frige de nio EU-medborgare, däribland Alessia Piperno, som deltagit i de fredliga protesterna. Parlamentet är mycket oroat över gripandet av

över 20 journalister, särskilt Niloofar Hamedi, den journalist som var först med att rapportera om Jina Mahsa Aminis gripande och sjukhusvistelse, och uppmanar de iranska myndigheterna att släppa dem utan dröjsmål.

7. Europaparlamentet fördömer de störningar och stängningar av internet som genomförts av de iranska myndigheterna och uppmanar den iranska regeringen att omedelbart återställa fullständig tillgång till internet och kommunikation i hela landet och att häva alla störningar, blockeringar eller begränsningar av det iranska folkets förmåga att kommunicera och få tillgång till information på ett fritt och säkert sätt. Parlamentet betonar att begränsningar av tillgången till internet och störningar i meddelandetjänster kränker och utgör ett allvarligt intrång i människors rätt till yttrande- och mötesfrihet, som stadgas i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, som Iran är part i.
8. Europaparlamentet fördömer den iranska regeringens systematiska diskriminering mot kvinnor genom lagar och förordningar som allvarligt begränsar deras friheter, liv och försörjningsmöjligheter. Parlamentet är särskilt oroat över den förnedrande lagen om slöjtvång och det otillbörliga verkställandet av den, som gör det möjligt för statliga och icke-statliga agenter att trakassera och antasta kvinnor offentligt. Parlamentet anser att det är kvinnors rätt att självständigt besluta om de vill bära särskilda klädesplagg eller symboler på grundval av personliga preferenser, religiösa övertygelser, kulturella sedvänjor eller av något annat skäl. Parlamentet anser att det strider mot kvinnors rätt till yttrandefrihet, religions- och trosfrihet och rätten till personlig integritet om en traditionell, kulturell eller religiös klädedräkt påbjuds och genomdrivs med våld. Parlamentet uppmanar den iranska regeringen att se de landsomfattande protesterna som ett tillfälle att upphäva lagar om slöjtvång för kvinnor och flickor och att avskaffa ”sedlighetspolisen”, som verkställer dessa kränkande och diskriminerande lagar.
9. Europaparlamentet påminner om att en majoritet av iranierna enligt nationella undersökningar motsätter sig lagar om slöjtvång för kvinnor.
10. Europaparlamentet uppmanar kraftfullt den iranska regeringen att omedelbart och ovillkorligen frige alla människorättsförsvarare som har fängslats för att de fredligt utövat sin rätt till yttrande- och trosfrihet. Parlamentet uppmanar Irans högsta domstol att upphäva domarna mot Zahra Sedighi-Hamadani och Elham Choubdar, människorättsförsvarare för hbtqi-personer, eftersom deras rätt till rättvisa rättegångar har kränkts. Parlamentet uppmanar den iranska regeringen att upphöra med angreppen mot alla människorättsförsvarare i Iran och att under alla omständigheter garantera att de kan bedriva sitt legitima människorättsarbete utan rädsla för repressalier och fritt från alla begränsningar, inbegripet rättsliga trakasserier. Parlamentet uppmanar Irans regering att behandla fångar med vederbörlig respekt som människor med inneboende värdighet och värde.
11. Europaparlamentet uppmanar de iranska myndigheterna att gå ut med en stående inbjudan till besök av alla särskilda förfaranden vid FN:s människorättsråd och att samarbeta proaktivt. Parlamentet uppmanar dem att framför allt se till att FN:s särskilda rapportör för människorättssituationen i Islamiska republiken Iran tillåts resa in i landet.

12. Europaparlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att använda alla kontakter med de iranska myndigheterna för att kräva ett omedelbart slut på de våldsamma ingripandena mot protesterna och ett ovillkorligt frigivande av alla som gripits för att de utövat sin rätt till yttrandefrihet, föreningsfrihet och frihet att delta i fredliga sammankomster, och att begära en oberoende utredning av Jina Mahsa Aminis och dussintals demonstranternas död samt kräva ett återställande av tillgången till internet och kommunikationskanaler och uppmanar till ett avskaffande av slöjtvånget för kvinnor.
13. Europaparlamentet uppmanar rådet (utrikes frågor) att lägga till iranska tjänstemän, däribland alla som är knutna till "sedlighetspolisen", som befunnits vara delaktiga i eller ansvariga för Jina Mahsa Aminis död och våld mot demonstranter, på EU:s förteckning över personer mot vilka restriktiva åtgärder har införts i samband med allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna i Iran.
14. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att, i strikt enlighet med principerna om nödvändighet och proportionalitet, överväga att göra det möjligt för EU-baserade kommunikationsleverantörer att erbjuda människor i Iran verktyg, däribland videokonferenser, plattformar för e-lärande, webbkartor och molntjänster, för att se till att de har tillgång till de verktyg och plattformar på nätet som de behöver för att utöva sina mänskliga rättigheter.
15. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att samarbeta med FN för att inrätta en internationell mekanism för utredning och ansvarsskyldighet inom FN:s råd för mänskliga rättigheter för att komma till rätta med den rådande människorättskrisen och krisen med straffrihet i Iran.
16. Europaparlamentet uppmanar Europeiska utrikestjänsten att fortsätta att ta upp människorätsfrågor i samband med alla utbyten med Iran, inbegripet framtida högnivådialoger mellan EU och Iran, och att bekräfta att respekten för de mänskliga rättigheterna är en central del i utvecklingen av förbindelserna mellan EU och Iran. Parlamentet uppmanar de iranska myndigheterna och EU att återuppta informella samråd om mänskliga rättigheter och samtidigt arbeta för att upprätta en formell människorättsdialog där tydliga mål, specifika riktmärken och människorättsindikatorer fastställs för att mäta framsteg.
17. Europaparlamentet uppmanar Europeiska utrikestjänsten, kommissionen och EU:s medlemsstater att öka sitt skydd och stöd till människorättsförsvarare i Iran och till människorättsförsvarare i exil, bland annat genom nödbidrag inom ramen för instrumentet för grannskapet, utveckling och internationellt samarbete – Europa i världen och det europeiska initiativet för demokrati, liksom nödvisum, och att ta itu med i synnerhet kvinnliga människorättsförsvarares utsatthet genom lämpliga skyddsåtgärder som skyddar dem från de specifika och könsrelaterade risker som de utsätts för.
18. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, medlemsstaternas regeringar och parlament, den islamiska rådgivande församlingen, Islamiska republiken Irans regering och den högste ledarens kansli i Islamiska republiken Iran.